

Förteckning av läkemedel vid akut bruk samt generella direktiv för kommunal vård

Gäller alla kommuner i Dalarnas län.

Fastställt av Läke-medelskommittén i Dalarna 2020-06-11

Läke-medelskommittén i Dalarna fastställer att:

- Läke-medlen i följande dokument ska finnas tillgängliga i läke-medelsförråden på minst ett av kommunens särskilda boende.
- Ansvarig läkare ska godkänna dokumentet på respektive kommunalt boende genom signering på varje enskild sida.

Förteckning över läkemedel för akuta tillstånd efter läkarordination

Administrering registreras enligt gällande rutiner i patientens journal.
Narkotika registreras i narkotikajournalen.

Indikation/symptom	Preparat, läkemedelsform och styrka	Kommentar
Allergi	Betametason tabl. 0,5 mg	
Andningsbesvär	Airomir inh.spray 0,1 mg/dos Atrovent inh.spray 20 µg/dos Symbicort inh.spray 160 µg/4,5 µg/dos Spacer Optichamber	Till Astma/KOL patienter som inte kan tillgodogöra sig sina inhalatorer
Blödning/blod	Cyklokapron tabl. 0,5 g Fragmin inj. 5000 IE/0,2 ml	Stillar blödning Motverkar blodpropp
Bältros	Valaciklovir tabl. 500 mg	Ges inom 72 timmar
Diarré	Loperamid kaps. 2 mg	
Förstoppning	Movicol dospulver	Faecalom
Högt blodsocker	Insulin lispro Sanofi inj. 100 E/ml	
Infektion	Ceftriaxon pulver till i.v. inj. 1 g Sterilt vatten för i.v. inj. Ciprofloxacin tabl. 250 mg Doxycyklin tabl. 100 mg Flukloxacillin tabl. 1 g Nitrofurantoin tabl. 50 mg Kåvepenin tabl. 1 g Penomax tabl. 200 mg	Ciprofloxacin till äldre max 500 mg 1x1 eller 250 mg 1x2
Psykos	Risperidon oral lösn. 1 mg/ml	
Smärta	Betametason tabl. 0,5 mg Morfin inj. 10 mg/ml Morfin tabl. 10 mg Naproxen tabl. 250 mg	Gikt OBS! Försiktighet vid njursvikt/hjärtsvikt
Sömnstörningar samt agitation/förvirring	Heminevrin kaps. 300 mg	Geriatriska patienter
Vätskebrist	Ringer-Acetat inf.	

Ansvarig läkare: _____

Datum: _____

Läkemedel för tillfälligt bruk efter sjuksköterskebedömning

Ordinerad dos får administreras i högst **3 dygn** i sträck innan läkare kontaktas.

Administrering registreras enligt gällande rutiner i patientens journal.

Indikation/ Symptom	Preparat, läkemedelsform och styrka	Adm. sätt	Dosering/dygn inklusive maxdos	Kontraindikation/ Kommentar
Allergisk rinit/ klåda/nässelutslag	Loratadin tabl. 10 mg	p.o.	1 x 1	
Eksem	Ovixan kräm	utvärtes	En gång dagligen	Stark kortison, ej i ansikte.
Förstoppning	Laktulos oral lösning	p.o.	15-30 ml x1-2	
	Cilaxoral droppar	p.o.	5-10 droppar till natten	
	Microlax klysma	rektalt	1 x 1-2	
	Klyx rektallösning	rektalt	1 x 1-2	
	Paraffin emulsion	p.o.	10-20 ml max 20 ml/dygn	
Hemorroider	Xyloproct salva	utvärtes	2-3 gånger/dygn	
Illamående	Primperan tabl. 10 mg	p.o.	1 x 3	Ej vid Parkinsons sjukdom.
Kärlkramp	Nitrolingual subling.spray 0,4 mg/dos	subl.	1-2 sprayningar max 2 gånger/dygn	Vid känd kärlkramp.
Lokalbedövning vid sårbehandling/ provtagning	Lidokain/Prilokain kräm 25 mg/g + 25 mg/g	utvärtes		
Lokalbedövning i urinvägar	Instillagel gel 20,9 mg	i uretra	11 mg (män) anpassad dos (kvinna)	
Oro	Oxascand tabl. 5 mg	p.o.	1-2 x 3	Överväg annan möjlig orsak till oro t.ex. smärta, hjärtsvikt, hypoglykemi, urinretention.
Feber Smärta	Alvedon tabl. 500 mg	p.o.	1-2 tabl x 1-4	Aldre maxdos 3 gram/dygn
	Paracetamol supp. 1 g	rektalt	1 supp x 1-4	
Spolning av kateter	Natriumklorid spolvätska 9 mg/ml 120 ml			
Svampinfektion	Terbinafin kräm 10 mg/g	utvärtes	En gång dagligen	I första hand terbinafin.
	Cortimyk kräm	utvärtes	Två gånger dagligen	Vid besvärlig klåda Cortimyk.
Sömnbesvär	Zopiklon tabl. 5 mg	p.o.	1 tablett till natten	Överväg annan möjlig orsak till sömnstörning t.ex. smärta, KOL, hjärtsvikt.

Godkännes för enheten: _____

Ansvarig läkare: _____

Datum: _____

Läkemedel för akut bruk efter sjuksköterskebedömning utan föregående läkarordination

Får administreras **1 gång**. Läkare ska alltid kontaktas efter given dos. Administrering registreras enligt gällande rutiner i patientens journal.

Indikation/ symptom	Preparat, läkemedelsform och styrka	Adm. sätt	Dosering	Kommentar
Anafylaxi	Akutask Anafylaxi		I asken ingår Behandlings- PM SFFA Öppenvård	
Andnöd/lungödem	Furix tabl. 40 mg	p.o.	1 tabl.	
	Furosemid inj. 10 mg/ml	i.v./i.m. /s.c.	2-4 ml	Vid inj. s.c. max 2 ml per insticksställe.
Kramper	Diazepam rektallösning 5 mg	rektalt	1 klysma (5 mg)	Kan upprepas efter 10 minuter
Lågt blodsocker	Glukos inj. vätska 300 mg/ml, 10 ml Natriumklorid inj. 9 mg/ml, 20 ml	i.v.	10-30 ml	Skölj ven med 20 ml natriumklorid lösning efter glukosinjektion.

Godkännes för enheten: _____

Ansvarig läkare: _____

Datum: _____

Rekommenderade läkemedel i livets slutskede efter individuell läkarordination

Ordination och administrering registreras enligt gällande rutiner i patientens journal och i förekommande fall i Pascal. Narkotika registreras i narkotikajournalen.

Smärta

Patienter som står på morfin

- Vid-behovs-dos = 1/6 av totala dygnsdosen
- Subkutan-dos = 1/2 perorala dosen

Patienter som inte står på morfin

- Morfin 10 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,25–0,5 ml) subkutant vid behov
- Utvärderas efter 24 timmar. Om tre eller flera injektioner givits vid behov överväg att byta till pump subkutant
- Patienter med känd grav njursvikt eller biverkning av morfin. Överväg Ketogan 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1,0 ml) intravenöst, intramuskulärt eller subkutant vid behov var 3–5:e timme. Individuell bedömning.

Illamående

- Haldol 5 mg/ml 1 mg (= 0,2 ml) subkutant vid behov
- Utvärdera efter högst ett dygn. Om två eller flera injektioner behövs, överväg tillförsel via pump.
- Haldol 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1 ml)/dygn via pump subkutant

Roslig andning

- Robinul 0,2 mg/ml 1 ml subkutant vid behov, kan upprepas 4–6 gånger per dygn

Oro/ångest

- Midazolam 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1 ml) subkutant vid behov

Andnöd

- Morfin 10 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,25–0,5 ml) subkutant vid behov
- Överväg tillägg av Midazolam 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1 ml) subkutant vid behov
- Vid dyspné och känd hjärtsvikt Furosemid inj. 10 mg/ml 2–4 ml intravenöst (eller i undantagsfall intramuskulärt)

Övrigt

- Viscotears ögongel 2 mg/g endosbehållare

Covid-19: rekommenderade läkemedel i livets slutskede efter individuell läkarordination

Region Dalarna (2020-04-08)

OBS! Rekommendation gäller fr.o.m. idag. Den kan komma att behöva anpassas om bristsituation på läkemedel skulle uppstå.

Vid upprepade subkutana injektioner kan en kvarliggande subkutan kateter användas. I nödfall kan en s.k. "butterfly" användas.

Andnöd/Dyspné/Hosta

- Morfin 10 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,25-0,5 ml) subkutant vid behov, detta gäller även vid dyspné orsakat av hjärtsvikt.
- Vid samtidig ångest överväg tillägg av Midazolam 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1 ml) subkutant vid behov.

Hjärtsviktsymptom och lungödem

- Furosemid 10 mg/ml 2-4 ml subkutant eller intravenös. Vid subkutan injektion max 2 ml per injektionsställe.

Roslig andning

- Robinul 0,2 mg/ml 1 ml subkutant vid behov, kan upprepas 4–6 gånger per dygn. Torkar ut luftvägarna och minskar rossel. OBS! Patienter med rossel från luftvägarna verkar inte alltid besväras av detta och information till närstående och vårdteamet kan ofta vara viktigare än att behandla rosslet.

Obstruktivitet

- Airomir inh.spray 0,1 mg/dos, 1 sprayning via andningsbehållare (Optichamber diamond) vid behov.
- Bricanyl 0,5mg/ml, 0,5-1ml subkutant vid behov.

Feber

- Överväg ketorolak (Lixidol) 30 mg/ml 0,5-1 ml subkutant eller intravenöst. Max 3 ml per dygn. Beakta ökad risk för njurpåverkan i samband med multiorgansvikt. Även smärtlindrande.
- Överväg betametason (Betapred) 4 mg/ml, 1-2 ml per dygn subkutant eller intramuskulärt. Kan även ha symptomlindrande effekter vid luftvägsbesvär generellt och dessutom minska inflammatoriska besvär.

Smärta

Patienter som står på morfin

- Vid-behovs-dos = 1/6 av totala dygnsdosen
- Subkutan-dos = 1/2 perorala dosen

Patienter som inte står på morfin

- Morfin 10 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,25–0,5 ml) subkutant vid behov
- Utvärderas efter 24 timmar. Om tre eller flera injektioner givits vid behov överväg att byta till pump subkutant
- Patienter med känd grav njursvikt eller biverkning av morfin. Överväg Ketogan 5 mg/ml 2,5-5 mg (= 0,5-1,0 ml) intravenöst, intramuskulärt eller subkutant vid behov var 3-5:e timme. Individuell bedömning.
- Överväg tillägg av Ketorolak (Lixidol) 30 mg/ml 0,5-1 ml subkutant eller intravenöst. Max 3 ml per dygn. Beakta ökad risk för njurpåverkan i samband med multiorgansvikt. Även febernedsättande.

Illamående

- Metoklopramid (Primperan) 5 mg/ml, 1–2 ml subkutant eller intravenöst.
- Haldol 5 mg/ml 1 mg (= 0,2 ml) subkutant vid behov. Utvärdera efter högst ett dygn. Om två eller flera injektioner behövs, överväg tillförsel via pump.
- Haldol 5 mg/ml 2,5–5 mg (= 0,5–1 ml)/dygn via pump subkutant.
- Överväg betametason (Betapred) 4 mg/ml, 1-2 ml per dygn subkutant eller intramuskulärt.

Oro/ångest

- Midazolam 5 mg/ml 1,25-5 mg (=0,25-1 ml) subkutant vid behov

Konfusion/Terminal delirium

- Haldol 5 mg/ml 1,25-2,5 mg (0,25-0,5 ml) subkutant vid behov
- Överväg tillägg av midazolam 5 mg/ml 1,25-2,5 mg (= 0,25-0,5 ml) subkutant vid behov

Övrigt

- Viscotears ögongel 2 mg/g endosbehållare

Källor:

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/lakemedelsbehandling-livets-slutskede-covid19.pdf>

<http://ar.ltdalarna.se/arbetsrum/AR000033/publicerat/Dokument/0fe64267-912c-4c15-a742-a043ec556951/Vägledning%20om%20palliativ%20vård.pdf> (Palliativ vård i livets slutskede vid COVID-19; Christel Hedman, Jonas Bergström, Per Fürst. Stockholms Sjukhem Palliativ vård. Version 2020-03-26)

<http://ar.ltdalarna.se/arbetsrum/AR000033/publicerat/Dokument/0fe64267-912c-4c15-a742-a043ec556951/Palliativ%20symtomlindring-%20covid-19.pdf> (PALLIATIV SYMTOMLINDRING VID COVID-19 I ALLMÄN PALLIATIV VÅRD, Jonas Bergström, Specialist i geriatric och palliativ medicin

<https://pkc.sll.se/kunskap/covid-19/>